

ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

42-ИЛ ЧИҚИШИ
№ 60 (11.506).

12 март, шанба, 1960 йил.

Баҳоси 20 тийин.

РАДИО—ТАРБИЯНИНГ ҚУДРАТЛИ ВОСИТАСИ

Радио ҳаққида мустақам равишда сингб кетди. У, меҳнатчиларни сиёсий ва маданий тарбиялаш ишида тобора катта роль ўйнамоқда, ички ва халқаро ҳаёт тўғрисида аҳолига ахборот бериб туришини жуда муҳим восита бўлиб қолди. Чет мамлакатларда совет радиосини эшитувчилар тобора бўлмоқда.

Эндикда радиони деярлик ҳар бир уйда эшитмоқдалар. СССРда 28 миллиондан кўпроқ радио трансляция топчалари бор. Бундан ташқари, кўп кишиларнинг ўз радиоприйимчилари бор. Фақат урушдан кейинги йилларнинг ўзидagina аҳоли 25 миллиондан кўпроқ радиоприйимник сотиб олди. Мамлакат ёпасига радиоланштиришни тугаллаш арафасида турибди.

Радио шохчалари ривожланиб бораётганлиги ва радиоэшитириш программалари кўпайиб бораётганлиги билан бир вақтда, бу программаларнинг мазмунини ҳам яхшилашмоқда, ғойий-сиёсий тарбиялаш қилмоқда. Лекин совет кишиларнинг талаблари бундан ҳам кўра тезроқ ўсмакда, уларнинг қизиқиш донраси кенгаймоқда, радиога бўлган талаблар ошмоқда. Радиоэшитириш ҳодимлари меҳнатчиларни коммунистик руҳда тарбияламоқ учун радионинг катта имкониятларидан тўлиқ равишда фойдаланмаётганлар.

Радиоэшитиришларда бир хиллик, ўрғиллик, зериқтириш материаллари кўп. Воқеалиқимиз конкрет ёрқин фактларга бой бўлишига қарамай, бу фактлардан кам фойдаланилмоқда, коммунистик қурилишнинг асосий вазифаларига тингловчиларнинг эътибори сафарбар қилинмаётир. Катта аҳамияти бўлмаган, тингловчиларни қизиқтирмайдиган тасодифий материаллар кўпинча радио орқали эшитирилади.

Радиоэшитириш ҳодимлари арида КПСС XXI съездининг қарорларини ва партия Марказий Комитетининг шундан кейинги йилларда қарорларини пропаганда қилишда ўйлаб тузилган система ва изчиллик йўқ, коммунистик қурилишнинг муваффақиятлари ва вазифалари тузуқ ёритилмаётир, социализмнинг капитализмга нисбатан афзалликлари лозим бўлган равишда кўрсатиб берилмаётир. Тингловчиларнинг саволларига жавоблар, меҳнатчиларнинг талабларига асосида тузилган эшитиришлар сингари эшитириш формалари камдан-кам қўлланилмоқда. Марказий радио йилига ярим миллиондан кўпроқ хат олади. Масалан, радио музикали эшитиришлар тўғрисида талабларини ёзиб юборинг, деб илтимос қилганида, бунга жавобан ишчилар, қолхозчилар, зиёлилардан 15 мингдан кўпроқ программа ва хатлар олинди. Радиоэшитиришда бу хатлар олинди. Радиоэшитиришда бу хатлар олинди. Радиоэшитиришда бу хатлар олинди.

Радиоэшитириш ва телевидение Давлат комитети ўз ишини тингловчиларнинг ўсиб бораётган талабларига мувофиқлаштириб секинлик билан қайта қурмоқда.

Базис иттифоқчи республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва област партия комитетлари радиодан меҳнатчиларни ғойий-сиёсий тарбиялаш тузуқ фойдаланмаётганлар, радиога кам эътибор бермоқдалар. Қозоғистон Компартиясининг Марказий Комитети радиоэшитириш мазмунини яхшилаш тўғрисида кам гамхўрлик қилмоқда. Тожикистонда радиоэшитиришлар паст даражада олиб боришмоқда. Республика ва област марказларидан радио орқали қўнча тасодифий, тарбиявий аҳамияти бўлмаган материаллар беришмоқда.

Яқинда КПСС Марказий Комитети совет радиоэшитиришини яхшилаш тўғрисида қарор қабул қилди. Марказий Комитет партия ташкилотларида ва радио ҳодимларидан радиоэшитиришларнинг ғойий-сиёсий, бадиий ва техникавий савиясини катталик охириш, аҳоли орасига оммавий йил олиб боришнинг маъшу роат таъсирчан воситасидан тўлиқроқ фойдаланишни талаб қилди.

Радиоэшитириш ва телевидениенинг асосий вазифаси шуки, у, меҳнатчиларни етти йиллик планни, коммунизм қуришни кенг авж олдиришнинг бугун программасини муваффақиятли бажаришга, халқ ҳўжалигининг ҳамма тармоқларида меҳнат унумдорлигини оширишга ва техникани таракқий эттиришга, янги резервларни топишга ва илгөрлар тажрибасини жорий қилишга, давлат, қолхоз, жамоат маблаглари ва мулкларини тежашга сафарбар қилиш лозим. Совет кишиларини меҳнатта коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбияламоқ учун радиодан кенг фойдаланиш, жамият учун ҳар бир маълумат етказмай, жамият ҳисобига яшашга уринаётган дағласаларни ва техникхўрларни фом қилиб ташлаш зарур.

Радиоэшитиришлар бу эшитиришларини тингловчиларга, аввало, коммунистик жамият кураётган совет халқининг қарамонона ишлари тўғайли, инсоният ҳаётида рўй бераётган тарихий ўғариларнинг моҳиятини тушуниб олишларига ёрдам бериши, социализмнинг капитализмга нисбатан бўлган афзалликлари тўғрисида ҳикоя қилиб бериши, империалистик пропагандаланинг ёлгонлигини фом қилиб ташлаши, совет кишиларини ўз Ватани учун фахрланш руҳида, совет ватанпарварлиги ва интернационализм руҳида, буржуа идеологиясига мурасис бўлиш руҳида тарбиялаш лозим.

Радиоэшитиришнинг ёш бўғинни тарбиялаш соҳасида алоҳида аҳамият айнақс қатта. У, социалистик жамият нормаларига ва янги жамият ахлоқида қаттиқ роя қилишга кўмаклашувчи, одамларни ташаббускорлигини, активлигини ривожлаштиришга ёрдамлашувчи лозим.

Халқни эстетик тарбиялаш, совет ва чет ал адабиёти, музикасининг,

халқ ижодининг атоқли асарларини, фан ва техника муваффақиятларини пропаганда қилиш ишида радионинг роли жуда катта.

Радио одатда уйда, оилавий вазида тингланади. Шу сабабли миллион-миллион радиоэшитувчи ларнинг ҳар қайсиси қанчалик ўзоқда бўлмасин, у, микрофон орқали ай тилидаган гап шу эшитувчининг ўзига қаратиб айтаётганлигини, шу эшитувчи билан суҳбат қилинаётганлигини ҳис қилаётган бўлиши учун микрофон орқали бевосита, дилкашлик билан қилинаётган суҳбат тариқасида гапира билиш катта аҳамият касб қилмоқда. Радио орқали берилаётган эшитиришлар ўзининг содда қилиб тузилганлиги ва оммабоплиги билан, фактларнинг конкретлиги ва мисолларнинг яққоллиги билан, чуқуру ва равшан мазмунга эга бўлиши билан эшитувчиларни қизиқтиришни мумкин. Радио эшитишда киши ҳар бир эшитиришда янги, муҳим, ўзига номалум бўлган фактларни, албатта, эшитишга, сўнгги воқеалар ва ҳодисаларни билиб олишга, фойдали масалалардан олинишга, ўз билимларини бойитишга амин бўлиши керак.

Радиоэшитиришларнинг сифатини яхшиламоқ ва тингловчиларнинг талабларини тўлиқроқ қондириш учун кенг жамоатчилигини, энг малакали авторлар ва ижратчиларни радиоэшитиришда қатнаштиришга жалб қилиш керак. Раҳбар ҳодимлар, таълиқлик жамоат арбоблари, саноат ва қишлоқ ҳўжалигининг илгөр кишилари, Советларнинг депутатлари, журналистлар, ёзувчилар, олимлар радио орқали мунтазам равишда чиқиб туришлари, меҳнаткашларнинг саволларига жавоб бериб туришлари лозим. Радио орқали гапириш — мамлакат, республика, ўлка, област аҳолиси олдига гапириш демокдир. Радиода чиқишга катта масъулият билан қараш ва пухта тайёрданиш керак.

Радио ҳодимлари ўз ишларига қаттиқ танқидий кўз билан қарашлари, радиоэшитиришларнинг турлари ва формаларини муттасил такомиллаштириб боришлари, радио эшитувчилар билан алоқани мустақамлашлари, ўзларининг сиёсий савияларини ва профессионал маҳоратларини тинмай оширишлари мутлақо лозим. Эшитиришларнинг сифатини ва самарали бўлишини фақат кенг активга ва жамоатчилик ёрдамига таяниб, қатъий ошириш мумкин. Радиокомитетларда ва радиоэшитириш редакцияларида чинакам ижодий вазиат вужудга келтириш, бу вазиат кенг жамоатчиликнинг уларнинг ишларида актив қатнашувини таъминлайдиган бўлиши, радио эшитувчиларнинг хатлари ва тақлифларига диққат билан қулоқ солиш зарур. Мутахассисларнинг жамоат ташкилотлари вакилларининг иштироки билан программаларнинг хилма-хил турлари бўйича тузилган редакция коллежалари ва кенгашлари катта роль ўйнаши мумкин.

Област, ўлка партия комитетлари ва иттифоқчи республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари радио ишини муттасил йўлаб туришлари, радиоэшитиришларни янада яхшилашга бутун чоралар билан ёрдам кўрсатиб туришлари лозим. Радиоэшитиришда ишламоқ учун янги тажрибали, малакали журналистларини ва пропагандистларини юбориш керак.

Радиоэшитиришнинг моддий-техника базасини мустақамлаш, радиоэ

эшитиришларнинг сонини кўпайтириш ва сифатини ошириш кечиктириб бўлмайдиган вазифадир. Жумладан, саноат ва алоқа ҳодимлари кўп программали эшитиришларни симлар орқали трансляция қилишни жорий этиш, радиоузелларини бошқариш ва ишлатишни автоматлаштириш ва механизациялашни ҳамда техниканинг бошқа муваффақиятларини жорий қилиш соҳасида гап сойтиш ва ваздалар беришдан амалий ишларга ўтишлари лозим бўлган пайт келди.

Матбуот радио программалари тўғрисидаги тақризларни мунтазам равишда ётлон қилиб туриш, радиолаштириш масалаларини ҳамда янги техникани жорий қилиш масалаларини ёритиб туриш, радиоэшитиришдаги камчиликларни танқид қилиб бориш билан радиоэшитиришга катта ёрдам кўрсатиши мумкин.

Радиоэшитириш — партия идеология ишнинг муҳим участкасидир. Ҳар кун радио ёрдами билан марксизм-ленинизм идеяларини омма орасига етказиб туриш, халқнинг ижодий гайратини коммунистик қурилиш программасини тезроқ амалга оширишга сафарбар қилиш мумкин. Бутун жамоатчилигимизнинг эътибори идеология ишнинг шу участкасига қаратилиши лозим.

(«ПРАВДА»нинг 11 мартадаги бош мақоласи).

ҚАРДОШЛАР ЗАФАРИ БИЗНИНГ ЗАФАРИМИЗ

ТУРКМАНИСТОН
КАТТА КИМЕСИ

ТУРКМАНИСТОН ССР катта кимё саноатини ривожлантира бошлади. Амударё қирғоғида жойлашган Чорқўй шаҳридан бир неча километр нариқда энг йирик суперфосфат заводининг катта корпуслари қад кўтарди. Ҳозир олтингургурт келатгани пехини ишта туширишга тайёарлик қилинмоқда.

Туркменистоннинг шарқида жойлашган Гаурдан олтингургурт қишлоғида кенгайтирилмоқда. Бу қишлоқнинг ишлаб чиқариш қуввати етти йиллик охирига бориб бир неча баравар ортади.

КОЛХОЗЛАРГА
6000 ТА СЕЯЛКА

К ИРОВОГРАДдаги «Красная звезда» заводининг машинасозлари кўклам-дала ишларигача навар тузалаб экадиган ўн беш мингта сеялка тайёрлаб бериш юзасидан Украина қолхозларидан заказ олди.

Республика қолхоз ва совхозларига йил бошидан буюн навар тузалаб экадиган 6000 та сеялка юборилди.

ПЛАДАГИДАН
ОРИҚ ҚУМИР

СТАЛИНО областининг қончилари В. И. Ленин тугилган куннинг 90 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, ишлаб чиқариш соҳасида катта галабага эришдилар. Улар пландан ташқари 400 минг тонна қумир қазиб чиқариб, ўз зинамаларига олган бир йиллик мажбуриятни муддатидан илгари бажардилар.

ҚУРИҚ ЕРДА
ЯНГИ БОҒЛАР

ОЗАРБАЙЖОН қолхоз ва совхозларига кўкламгиди дарахт кўчатлари ва ток қаламчалари ўтқазилди. Бу йил кўчат ва қаламча ўтқазинишга 25 минг гектар майдон ажратилди. Бу майдонларнинг кўпчилиги қисми қўриқ ва буз ерлардир. Ток қаламчалари ва мевадари дарахт кўчатларини ўтқазинишга гидробурулар ва бошқа механизмлар кенг қўлланилади.

СОВЕТ ХОТИН-ҚИЗЛАРИГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг шу йил 7 мартдаги Фармони мувофиқ, Халқаро хотин-қизлар кунининг 50 йиллигини нишонлаш ҳамда коммунистик қурилишда фаол қатнашган, ёш авлодни тарбиялаш соҳасида Совет ҳукумати олдидаги хизматларини, меҳнатда, жамоат ишларида фаол қатнашганликларини назарда тутиб, Совет Иттифоқи хотин-қизларидан: Ленин ордени билан 2380 киши, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан 2652 киши, «Хурмат Белгиси» ордени билан 1412 киши, «Шавкатли меҳнати учун» медали билан 3616 киши мукофотланди.

МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

37. Ивановна Эмилиа Кузьмина — кимёгар инженер, Андижон гидролиз заводи текшириш лабораториясининг мудири.
38. Илбосова Елена Дмитриевна — Туркистон ҳарбий округи штабнинг старший офицери.
39. Илбосова Мария — Қорақалпоғистон АССРдаги «Москва» совхозининг ишчиси.
40. Исмаҳамедова Азиза — Самарқанд суперфосфат заводининг смена бошлиғи.
41. Исламова Соҳиба — Тошкент пайпоқ-трикотаж фабрикасининг цех бошлиғи.
42. Қобилонова Қомила — Тошкент област, Чирчиқ шаҳар 160-қурилиш трести 225-УНР ишчиси.
43. Қодирова Бүбүтима — Фарғона областдаги «Риштон» совхози трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.
44. Қодирова Музина — Самарқанд областдаги Сталин номи 8-наслчилик совхозининг сўт соғувчиси.
45. Клускина Валентина Яковлевна — Фарғона шаҳар 8-қурилиш трестининг бўбчиси.
46. Ковтун Нина Герасимовна — Андижон областдаги «Анжон» нефть қонида нефть чиқариш бўйича ўлчовчи оператор.
47. Колесникова Евгения Григорьевна — Андижон област, қишлоқ ҳўжалик бошқармасининг старший зоотехники.
48. Кочерга Александра Григорьевна — Бухоро областдаги «Норпой» совхозининг чўчка боқувчиси.
49. Кузмина Анна Дмитриевна — Тошкент област, Алимкент пахта голазлаш заводининг трамбовкачиси.
50. Кулиева Сафаргул — Қорақалпоғистон АССР Веруний районидagi «Коммуна» қолхозининг аъзоси.

51. Қурбонова Хурсанд — Сурхондарё област, Кибто районидagi бедорчилик совхозининг звено бошлиғи.
52. Курзанова Татьяна Ивановна — Самарқанд областдаги 1-Галларов совхозининг чўчка боқувчиси.
53. Қутлимуллоева Солиа — Хоразм област, Хоразм пахта тозалаш заводининг ишчиси.
54. Лиханова Евдокия Устиновна — ҳарбий хизматчи.
*) Боши «Қизил Ўзбекистон»нинг шу йил 9, 10 март сонида босилган.

МОНТАЖЧИЛАР ВА ЎЛЧОВЧИ МАСТЕРЛАР АВАЛ ГАЗНИН БУТУН ҚОРОНАНИ ХАРАКАТГА КЕЛТИРАДИغان ТЭЦ ВА КУЙЛАДЛАР. ҚОРОНА ЭНГ АРОН ВА КУЙЛАЙДИغان ОЛГАЧ, УНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҚУВАТИ ЯНАДА КУЧАЙДИ. ФЕВРАЛЬ ОИДА ПЛАДАГИДАН 15,1 процент кўн ёш, 24,5 процент кўн ишларига солинган ўсимлик ёш, 22 процент кўн мумки, 11 процент кўн совун ишлаб чиқарилди.

МОНТАЖЧИЛАР ҲОЗИР ЭСА ГАЗНИН ИШЛАР ҚОНОДИГА КИРИТИШ БИЛАН ШУГУЛЛАНМОҚДАЛАР. УРТОҚ И. Г. Торт бошчилигидаги монтажчи

43850 МИНГТА КЎЧАТ
РЕСПУБЛИКАДА 11 МАРТГАЧА 43 МИЛЛИОН 850 МИНГТА МЕВА ВА БОШҚА ДАРАХТ КЎЧАТЛАРИ ЎТҚАЗИЛДИ

Республика министрликлари, халқ ҳўжалиги кенгашлари ва бошқармалар кўкламда дарахт ўтқазини, бог ва тоқзорлар яратиш юзасидан берилган топиришнинг қуйидагича бажарди (планига нисбатан процент ҳисобидан):
Маориф министрлиги (министр Э. Қ. ҚОДИРОВ) — 88,9
Тошкент темир йўл бошқармаси (бошлиғи А. М. ҚОДИРОВ) — 81,3
Бухоро Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис Н. С. НУРАТОВ) — 78,0
Тошкент Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис Н. В. МАРТИНОВ) — 58,5
Автотранспорт ва тош йўллар министрлиги (министр И. В. СТРЕЛЦОВ) — 47,6
Қишлоқ ҳўжалиги министрлиги (министр Ж. ХОНАЗАРОВ) — 46,3
Сув ҳўжалиги министрлиги (министр В. А. БИЛБАС) — 39,1
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги ўрмон ҳўжалиги ва табиати қўриқлаш бош бошқармаси (бошлиғи М. ИСОМУХАМЕДОВ) — 32,1
Самарқанд Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис М. Ш. МИРҚОСИМОВ) — 27,6
Солиқини сақлаш министрлиги (министр Р. С. СОАТОВ) — 26,6
Фарғона Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис А. СУЛТОНХУҲАЕВ) — 26,5
Гавлоднострой (бошлиғи А. А. САРКИСОВ) — 14,5
Қорақалпоғистон Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис П. С. СЕИТОВ) дарахт ўтқазини халқ киришган эмас.

55. Логунова Анна Евстигнеевна — Самарқанддаги 26 Боку комиссарлари номидаги шойи тўқим фабрикасининг тўқувчиси.
56. Мансудова Энахон — Фарғона област, Марғилон шаҳридаги «Байналминал» артелининг тўқувчиси.
57. Мамадалиева Хабибахон — Андижон област, Олтинқўл районидagi Ленин номи қолхоз далачилиги бригадасининг бошлиғи.
58. Мадримовна Қумрихон — Андижондаги Володарский номи тикувчилик фабрикасининг мотористи.
59. Махимова Бахринос — Фарғона област, Киров районидagi мумий фабрикасининг ишчиси.
60. Махмуҳўмаева Раъно — Тошкент шаҳридаги 2-пайфазал фабрикасининг қопилловчиси.
61. Мирабдуллаева Турсунхон — Андижон област, Ўйчи районидagi Ленин номи қолхозининг аъзоси.
62. Мирзаева Майлихон — Андижон област, Норин районидagi «Октябрь» қолхозининг бригада бошлиғи.
63. Мирбоева Латифа — Тошкент област, Янгийўл районидagi Киров номи қолхозининг звено бошлиғи.
64. Муқимова Саломат — Бухоро гишт заводининг намловчи ишчиси.
65. Мишинина Анна Яковлевна — Бухоро шаҳар 163-қурилиш трестининг сувоқчиси.
66. Набиева Хабиба — Бухоро пахта тозалаш заводининг ишчиси.
67. Нурбобоева Умид — Самарқанд област, Пастдаргом районидаги Сталин номи қолхозининг бригада бошлиғи.
68. Отамонова Давлатбека — Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳар 166-қурилиш трестининг сувоқчиси.
69. Павлова Ольга Николаевна — Тошкент медицина институтининг кафедра мудири.
70. Палионина Анна Дмитриевна —

Тошкент област, Янгийўл районидagi Киров номи қолхоз бригадасининг бошлиғи.
71. Петрунина Клавдия Ильична — Сурхондарё област, Ангор район қишлоқ ҳўжалик инспекциясининг бош зоотехники.
72. Побойнова Екатерина Гургорьевна — Самарқанд област, Ингичка руда бошқармаси бойитиш фабрикасининг бошлиғи.
73. Рамазова Халима — Сурхондарё област, Яккабоғ районидagi «Марксизм» қолхозининг парранда боқувчиси.
74. Рамазова Жонгул — Қорақалпоғистон АССР, Хўжайли районидagi Ленин номи қолхозининг аъзоси.
75. Рахмобоева Зухра — Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари.
76. Раҳматова Маъфизат — Бухоро шаҳридаги «Октябрь 40 йиллиги» артели зардўзлик ишлаб чиқаришининг мастери.
77. Саломова Мафруза Нурғалиевна — Тошкент област, Сирдарё районидagi Ленин номи қолхозининг зоотехники.
78. Сафарова Зулайхо — Қорақалпоғистон АССР Нукус политарфия комбинатининг харф терувчиси.
79. Сентова Хонум — Қорақалпоғистон АССР Нукус автобазасининг шофери.
80. Селиверстова Мария Николаевна — Тошкент шаҳар «Ташкенткабель» заводи марказий завод лабораториясининг бошлиғи.
81. Семенчина Антонина Васильевна — Тошкент 1-пайфазал фабрикасининг ишчиси.
82. Сергеева Антонина Кузьминична — Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари.
83. Смирнова Анна Ивановна — Тошкентдаги «Ташсельмаш» заводининг ишчиси.
(ДАВОМИ БОР).

ЖАРҚОҚ — ТОШКЕНТ ГАЗ МАГИСТРАЛИДА

КОМПЛЕКС МОНТАЖЧИЛАР

Траншеялар қазини қишининг изтириш совуқлари пайтага тўғри келди. Қор зарраларини қўзғатаган кучли шамол ҳам, ер қатламлари метинга айлантирган шиддатли совуқ ҳам қурувчилар шаштини қайтаролмади. Улар худди жанг фронтдаги саперларек қаҳрамонлик кўрсатдилар.

Одам бўйдан чуқур траншеяларга пўлат қурувлар ётқизилди. Қудратли техника бу мушкул ишни бажаринишга оқиб бўлган, қўн меҳнатини осонлаштирди. Табиий газ қорхона остонасига оқиб келадиган қилиниб, ер ости йўли қурилди.

МОНТАЖЧИЛАР ВА ЎЛЧОВЧИ МАСТЕРЛАР АВАЛ ГАЗНИН БУТУН ҚОРОНАНИ ХАРАКАТГА КЕЛТИРАДИغان ТЭЦ ВА КУЙЛАДЛАР. ҚОРОНА ЭНГ АРОН ВА КУЙЛАЙДИغان ОЛГАЧ, УНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҚУВАТИ ЯНАДА КУЧАЙДИ. ФЕВРАЛЬ ОИДА ПЛАДАГИДАН 15,1 процент кўн ёш, 24,5 процент кўн ишларига солинган ўсимлик ёш, 22 процент кўн мумки, 11 процент кўн совун ишлаб чиқарилди.

МОНТАЖЧИЛАР ҲОЗИР ЭСА ГАЗНИН ИШЛАР ҚОНОДИГА КИРИТИШ БИЛАН ШУГУЛЛАНМОҚДАЛАР. УРТОҚ И. Г. Торт бошчилигидаги монтажчи

43850 МИНГТА КЎЧАТ
РЕСПУБЛИКАДА 11 МАРТГАЧА 43 МИЛЛИОН 850 МИНГТА МЕВА ВА БОШҚА ДАРАХТ КЎЧАТЛАРИ ЎТҚАЗИЛДИ

Республика министрликлари, халқ ҳўжалиги кенгашлари ва бошқармалар кўкламда дарахт ўтқазини, бог ва тоқзорлар яратиш юзасидан берилган топиришнинг қуйидагича бажарди (планига нисбатан процент ҳисобидан):
Маориф министрлиги (министр Э. Қ. ҚОДИРОВ) — 88,9
Тошкент темир йўл бошқармаси (бошлиғи А. М. ҚОДИРОВ) — 81,3
Бухоро Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис Н. С. НУРАТОВ) — 78,0
Тошкент Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис Н. В. МАРТИНОВ) — 58,5
Автотранспорт ва тош йўллар министрлиги (министр И. В. СТРЕЛЦОВ) — 47,6
Қишлоқ ҳўжалиги министрлиги (министр Ж. ХОНАЗАРОВ) — 46,3
Сув ҳўжалиги министрлиги (министр В. А. БИЛБАС) — 39,1
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги ўрмон ҳўжалиги ва табиати қўриқлаш бош бошқармаси (бошлиғи М. ИСОМУХАМЕДОВ) — 32,1
Самарқанд Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис М. Ш. МИРҚОСИМОВ) — 27,6
Солиқини сақлаш министрлиги (министр Р. С. СОАТОВ) — 26,6
Фарғона Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис А. СУЛТОНХУҲАЕВ) — 26,5
Гавлоднострой (бошлиғи А. А. САРКИСОВ) — 14,5
Қорақалпоғистон Халқ ҳўжалиги кенгаши (раис П. С. СЕИТОВ) дарахт ўтқазини халқ киришган эмас.

Ю. ЮНУСОВ.

«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

СУТ, ТУХУМ КЎП

Тошкент област қишлоқ ҳўжалик меҳнатчилари чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленими қарорларини бажара бориб, давлатга сўт сотиш квартал планини муддатидан олдин, 10 мартда 104,8 процент бажардилар. Давлатга 8478 тонна ёки ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан 2737 тонна кўп сўт сотдилар.

Областда давлатга туҳум сотиш квартал планини ҳам бажарилди. Давлатга 3 миллион 520 миң донна туҳум топирилди, план 100,1 процент бажарилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 2 миллион 395 миң донна кўпдир.

Шунингдек, тери маҳсулотлари сотиш квартал планини ҳам муваффақиятли бажарилди.

СОЦИАЛИСТИК МЕХНАТ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Қизибий ХУСАНОВА
Ғиндун районидagi Ленин номи қолхоз раиси

Момочон ҚУРБОНОВА
Урганч районидagi Калинин номи қолхозининг звено бошлиғи

Шарофат БОЗОРОВА
1-«Бойвут» совхозининг трактор-далачилик бригадаси бошлиғи.

Надежда ЕФРЕМОВА
ВОСПИТАНИКОВА
Олтин топан комбинати саралаш фабрикасининг флотатори.

Мария Митрофановна
МАИОРОВА
Термиз пахта тозалаш заводининг смена мастери

ЛЕНИН ХАЛҚНИ ДЕДИ, ХАЛҚ ЛЕНИННИ „Коммунистик кеча“

Лениннинг умрида
локал бир марта
қўрган ва сўзларини
эшитган киши унинг
ёшқин сиймосини ҳеч қачон
унутмайди. Ленин кишиларда
чуқур, ёқимли таассурот қолди-
рар эди, деб ёзди А. А. Андре-
ев Владимир Ильич Ленин ҳа-
қидаги хотираларида. Ана шу
сатрлар авторининг ҳам мақо-
ласи киритилган «В. И. Ленин
ҳақида хотиралар» тўпламини
Ўзбекистон Коммунистик пар-
тияси Марказий Комитети ҳу-
зуридаги тарихи институ-
ти ўзбек тилига таржима
қилиб чиқарди.

Тўпламга доҳийнинг аксари
Улуғ Октябрь социалистик ре-
волюциясидан кейинги йиллар-
даги ҳаёти ва фаолиятини ёри-
тувчи хотиралар киритилган.
Улар орасида Ленин сафдош-
ларининг, партия, совет, хўжа-
лик, касба союз, комсомол
ҳодимлари, фан ва маданият
арбоблари, ишчи, деҳқон ҳам-
да қизил аскарларнинг хотира-
лари бор.

Бу саҳифада ана шу хотира-
лардан парчалар босилди.

Москва. Комитетнинг
секретари А. Ф. Мясников ке-
ча бўлишига Владимир Ильич-
га кеча бошлангандан кейин-
гина хабар қилган. Владимир
Ильич ўзини қўлга олишга ба-
ғишланган кечанинг расмий қис-
мида иштирок этмаслигини
айтган. Бир қанча нотқадр,
жумладан, А. М. Горький,
А. В. Луначарский ва бошқа-
лар сўлаб, танаффус бўлиб
ўтгандан кейингина ҳеч ким
кутмаганда ҳамма ҳамма
лаштириб Владимир Ильич ки-
риб келди. Уни табриклар кў-
тиб олишди. Унга сўз берилди.
У ўзининг қисқагина нутқини
бу ерда тўпланганларга икки-
та нарсани айтди, яъни биринчи-
дан, ўзини табриклар айтган

гаплари учун, иккинчидан,
«Ҳаммадан ҳам кўпроқ» (унинг ўзи
шундай деган эди) ўзини «юбилей-
га бағишланган нутқларни эпи-
тишдан қўтқазганлар» учун та-
шаккур айтишдан бошлади. У шун-
дай дейиши билан ҳамма қарсақ-
чалиб юборди. Кейин у ёғилаётган

РКП(б) Москва комитети
50 ёшга тулишига бағишлаб
даврасида кеча ўтказмоқчи
лаштирилган бу кечани
ушар вақтда «Коммунистик
кеча» деб аташган эди. У, 22 апрелда
Большая Дмитровка
кўчасидаги (ҳозирги Пушкин кўчаси;
бу бинода айни вақт-
да СССР Прокуратураси жойлашган)
Москва комитети зали-
да ўтказилди.

Кечга тўпланганлар: Лениннинг ўзи қани?
Нега келма-
ди? — деб ҳайрон эдилар. Гап-бундай бўлган эди! — деб эс-
тади кеча қатнашчилардан бири В. М. Волин:

табрикларни (табрик нутқларида
ҳамма эътибор унга — партия йўл-
бошчилиги қаратилган эди) тўхтат-
моқчи бўлгандай, бирдан бошқа те-
мага ўтиб, «Большевиклар партия-
сининг ҳозирги аҳоли тўғрисида»
бир неча оғиз гапирмоқчилигини
айтди.

Бу—Лениннинг энг қисқа нутқ-
ларидан бири эди. Бу нутқ бош-
дан-оёқ большевиклар партиясига
бағишланган ва кўзларга кўтариб
мақдўш ҳамда манманликка бери-
либ кетишга қарши қаратилган
эди.

Владимир Ильич ўртоқларни—ай-
рим-айрим олганда барча больше-
викларни ва умуман олганда,

сиёсий партия бўлган большевиклар-
ни огоҳлантириб, уларнинг жуда
хавфли аҳолига, яъни манманликка
берилиб кетган киши аҳолига тушиб
қолмасликларини таъкидлаб ўтди.
Бу ҳолат, — деди у, — жуда ҳам
аҳмоқона, шармандали ва кулгили
бир ҳолатдир.

Ленин ўзининг бу нутқида боль-
шевик қандай бўлиши кераклигини
ва ўз халқи олдида, меҳнаткаш ин-
соният олдида масъул бўлган биз-
нинг партиянинг қандай бўлиши
кераклигини ёнги билан ахшилаб
айтиб берди.

Владимир Ильич тирикчилигида
унинг туғилган куни бошқа нишон-
ланмади.

В. И. ЛЕНИН «ОЗОД МЕҲНАТ» ҲАЙКАЛИГА ПОЙДЕВОР ҶРНАТИШДА.
Москва, 1920 йил 1 май (кинокадр).

КИНООПЕРАТОР ХОТИРАЛАРИДАН

Энг кечка совет кинооператори
Э. К. Тиссэ улуғ Лениннинг юлчи
сиймосини абадийлаштириб қолди-
ган. У доҳийни 1919 йилда Москва-
да ўтказилган умумий-мажбурий
таълим кунинда қатнашганда, 1920
йилининг майида Карл Маркс ҳайка-
лига пойдевор қўйиш маросимида
кинолар билан суҳбатлашиб турган-
да, 1920 йилининг июлида Петро-
градда бўлган Комитетнинг конгрес-
сида нутқ сўзлаётганда, делегатлар
билан суҳбатлашиб турганда сурат
олиб, Унинг хотираларида кў-
йидаги ҳароратлар таъриф бор:

— Эшиклардан дув этиб деле-
гатлар чиқди. (Комитетнинг конгрес-
сида — ред.) Улар кулишиб, қиз-
гин гаплашиб, Владимир Ильичга
ғўлгаллаб улаштиришди. Влади-
мир Ильич ийманиб кулмасдан,
делегатларнинг қўлини қисар эди.
Мен бу манзараларнинг ҳаммаси-
ни суратга олиб турдим.

Орадан бир кеча давомида ўтган,
Ленин сўзлади. Мен аппаратимни
саҳнага олиб чиқиб шаттигини нақ
пульт ёнига ўрнатдим.

Ильич гапнинг қизиқ жойига
келгандай тўқналашиб кетиб, гап-
дасини бир оз олдинга ташларди.
Гоҳ ун қўлини зал томонга
қўзар, гоҳ бир дақиқа жим қотиб
қолар эди. Мен — нотқининг бутун
куч ва жозибасини суратга олишга
тиришдим. Тўхтовсиз чиққиллаб,
тобора қамалётган метрометрга
ҳажжон ичра тез-тез қараб турар-
дим. Тўхтовсиз расмга олгим не-
ларди, Ленин на чора, кинолента
жуда ози. Мен афсусланиб, Иль-
ичнинг олдинда кетгимда, деле-
гатларни расмга олганим залга туш-
ди.

Мен 1920 йил 1 майда Влади-
мир Ильични Карл Маркс ҳайка-
лига пойдевор қўйиш вақтида кўр-
дим. Владимир Ильич жуда хўш
чаққан ва тетик эди. У палътовсиз
эди, қора костюм на қора кепка
қийган эди. Ўша кунни пёнкам
жуда кам эди, дарвоқе, ўша йил-
лари ҳамма вақт шундай бўларди,
шунинг учун мен пёнкамни айлани-
ча қизик, айниқса аjoyиб кадрлар
ўчун сақлар эдим. Мен Ильични
металл пластинкага ёзатириб, ўзи-
ни ўраб турган ўртоқлар билан
суҳбатлашган пайтини сурат-
га олишга муваффақ бўлдим.

Бу учрашув хотиримда бир
умр ўрнашиб қолди. Владимир
Ильич мени таниб қолди, мулоим-
лик билан сўрашди ва ҳатто ким-
данди: «Четроқ туриш керак, бу
киши шиллапти, ҳалақат бермас-
лик керак», — деди.

„...У МЕНГА ЖУДА ЁҚДИ“

«Азиз ва муҳтарам
Владимир Ильич!
Петроград тўқнаш-
лик трести ўзининг бир
йиллик байрами кунин-
да Сизга қизгин салом
йўллабди ва шу билан
бирга, ўз фабрикалари-
дан бирида тўқилган
тинит кўришни совға
қилиб юборди.

Петротекстиль, Сиз
азизимиз, биз юборган
арзимас совгадан шун-
чаки исинибгина қол-
май, Сизни астой-
дил севувчи ишчилар

Владимир Ильичнинг ўзигагина хос бўлган бар-
ча аjoyиб фазилатларини у билан бирга ишлаган
Л. А. Фотиева ўз хотираларида жуда мазмунли
хикоя қилган. У ўз мақолаларида бирида халқ-
нинг Ильичга бўлган қизгин муҳаббатини, уни
энг яқин ва жонқоғин киши деб билишгани ишчи-
ларнинг унга ёзган жуда кўп хат ҳамда муво-
заатлардан кўриш мумкин, дейди. Масалан:
Петротекстиль (Петроград тўқнашлик трести)
ишчилари унга тинит кўриш совға қилиб, бундай
деб ёзган эдилар:

қалбимнинг ҳарорати...
ни ҳам ҳис қилишчи-
лигини, шунингдек са-
ноатимиз ўзиб кет-
ган, ҳароб бўлган, ҳам-
ма нарсаси кам-қўст,
танис бўлган бир на-
рсаларга ўрнатишдан
сизга қараганда ёмон
ишламаётганимни эга,

бироқ барин, нимани
мўлжалласак ўшанга
етаолишимизга амин
бўлишимизни истайди.
Маъзур кўринг, азиз
йўлбошимиз!
Владимир Ильич
ўзига ишчиларнинг
чиндан ҳам сазиминг
ва муҳаббат билан қар-
ашини билди, уларга
бундай деб жавоб қай-
тарди: «1922 йил 3
ноябрь. Азиз ўртоқлар!
Юборган тинит кўриш,
гап учун чин қалбим-
дан миннатдорам, у
менга жуда ёқди...»

БУ СУРАТ ТАРИХИ

П. А. Олуп — фотограф, Онт-
брий революцияси ғалабасидан кей-
ин Марказий газетга ва музейлар-
га расмлар олиб берган. У биринчи
мартда В. И. Ленинни суратга
олган, 1918 йилининг октябрда маш-
хур «В. И. Ленин «Правда» газе-
тасини ўқимокда» деган расмини
олган киши ҳам шу. В. И. Ленин
таълимга мувофиқ революция,
Қизил Армия ва махаллий Совет
республикалари қурилиши тари-
ҳига оид альбомлар ҳам яратган.
У ўз хотираларида кўйидаги сатр-
ларни ёзади:

— Мени мулоимлик билан
бир эшикдан чиқариб юборса-
лар, иккинчи бир эшикдан ки-
риб келардим. Негани, ноз бе-
раётган энг муҳим воқеаларни
суратга олишга жон-жаҳд
билан нитилар эдим.
Мен Владимир Ильичнинг
ваъдасини унутганим йўқ эди.
Бунинг Ильичнинг эсига солиб
қўйишни секретардан илтимос
қилдим.

Бир неча минутдан кейин
мени Лениннинг кабинетига
таклиф қилдилар.
— Суратга олишга қанча
вақт кетди? — сўради Влади-
мир Ильич.

— Узоғи билан беш-ўн ми-
нут.

Маъқул. Олаберинг.
Мен аппаратни тайёрла-
ганим Владимир Ильич «Прав-
да»нинг олиб кириб қўйиб бош-
лашди. Шаттигини ўрнатиб ва
фокусни тўғрилаб бўлган, вақт-
ни ўтказмай деб, кассеталарни
чаққонча алмаштириб, Ильич-
ни ўз марта суратга олдим.

Владимир Ильич мақола-
ни ўқиб, газетани бир текка-
га қўйди-да, мени кўнглим
қўйганига учун кечирим сўра-
ди ва суратга олаверинг, —
деди. Мен Ильични яна бир не-
ча марта суратга олиб, кейин
чиқиб кетдим.

Эртаси кун тайёр суратлар-
ни олиб келганимда, Владимир
Ильич уларни кўриб ажаблан-
ди.

— Газета ўқиб тушган су-
ратларни қандайдан олдингиз?
Мен бу суратларни қандай
қилиб олганимни айтдим. Вла-
димир Ильич кулмасди:
— Фотограф ақли хавфли
бўлади! — деди ва мен келти-
рган расмлардан иккинчисининг
орасига ўз қўли билан ёзиб,
уларни менга ҳадя қилди. Мен
бу расмларни энг қимматли
бўлиш сифатида ҳамон сақлаб
қўймам.

Китоб виставкиси

ТЕРМИЗ. («Қизил Ўзбекистон»
муҳбиридан). Область кутубонасида
Владимир Ильич Лениннинг ҳаёти ва
революцион фаолиятига бағишланган
виставка ташкил этилди. Виставкада
улуғ доҳийнинг таянган Аскарлари,
унинг ўлмас образини ифодаловчи
суратлар бор.

ДЕҲҚОНЛАР ИЛЬИЧ ҲУЗУРИДА

1917 йилнинг ноябрь ойларида Вла-
димир Ильични зиёрат қилувчилар
беҳиссиз бўлган. Ҳар кун эрталаб,
дан негача Халқ Комиссарлари Со-
ветининг қабулхонаси уюқ-чиндан
нотан ишчилар, деҳқонлар ва бошқа
турли қабил эгалари билан тўлар эди.
В. И. Ленин қабулида бўлиб, у би-
лан суҳбатлашган кишилар доҳий-
нинг генисига жуда қўйил қоларди-
лар. М. Н. Скрипкин Ленин ҳақидаги
ўз хотираларида кўйидагиларни
ёзади.

Мен уларнинг (деҳқон-хо-
доқларни) келганлигини Ле-
нинга айтган эдим, у кабинет-
дан чиқиб, «Улар билан жуда
оддий ва дўстона кўришди,
бундан мен ҳайратда қолдим.
Деҳқонлардан бири Ленин би-
лан кўришмасдан олдин халқ
таъсидан катта қўмоч нон чиқа-
риб, унга ажабланиб қараб
турган Ильичга тақдим этди.

— Бу ерда нон таҳсил бўл-
са керак, — деди деҳқон.

Ильич қўл узатиб нонни
олар экан, хижолатомуз та-
бассум билан деди:

— Бу нонни еб тамом қи-
лишга вақтим етмаса керак.

Нонни столага қўйишди. Тез
орада ҳамма деҳқонлар Ленин
бошчилигида стол атрофида
ётиришиб, дўстона суҳбат
бошлади.

Дарҳақиқат, нон ўша вақт-
ларда қишлоқнинг энг қадри
совғаси ҳисобланарди. Деҳ-
қонлар ишчи ва деҳқонлар-
нинг йўлбошимизини ана шун-
дай қадимий одат билан ҳур-
матлаган эдилар.

ДОҲИЙНИ КЎРГАНДА...

1920 йилдан бери ИКСС аъзо-
си Шамсиддин Шамсиддин
пенсиясига эришган бўлиши
навои В. И. Ленин билан кўриш-
ув суҳбатлашиш шарафига муассар
бўлган деб эди. У доҳий билан
учрашувни кўйида хикоя қилди.

Туркистон Автоном Совет Соци-
алистик Республикасидан 70 хо-
тин-қиз 1921 йилда Москвага эк-
курсияга борди. Экскурсиячилар
Москвага борганда Ватанимизнинг
гузал манзараларини завқ-шаъқ билан
томоша қилдилар. Вагонда
қизгин суҳбат бўлди. Суҳбатчилар
нинг мавзуси: йўлбошимиз Ленин
ҳақида эди. Шунда ҳаммамиз эк-
курсия планига Ленин билан уч-
рашиш ҳам киритилсин, деб қарор
қилдик. Ниҳоят, Москва остоначи-
га қадам қўйдик.

Қозон вокзали. Бу ерда кўпгина
рус дўстоналаримиз бизни кўти-
ришар эди. Улар бизни ўзлари-
нинг опа-сингилларидек қизини қа-
бул қилиб, ҳашаматли бир бинога
ҳақида эди. Бинонинг катта
заллида кўп хотин-қизлар йиғилган
эди. Киришимиз билан «Яшасин
Совет Шарқи хотин-қизлари!»
«Яшасин доҳиймиз Ленин!» деган
садолар янгради. Бу залга 28 мам-
лакат хотин-қиз коммунистлари-
нинг халқаро конгресси қатнашчи-
лари тўпланган экан.

Колонна заллида бўлган йиғи-
лишларда, москвалиларнинг Ком-
мунистик интернационалининг III
Конгрессида бағишланган тантанали
маъмуриятларда қатнашган ки-
шилар билан кўришган кишилар
харакатининг йирик арбоблари
Кларса Цеткин, М. К. Крупская,
А. М. Коллонтай, М. И. Ульянова-
лар билан бир неча марта суҳбатда
бўлиб, уларнинг маъноли сўзлари-
ни, аjoyиб маслаҳатларини тинг-
ладик. Дўстоналаридан бири Н. К.
Крупская бундай деди:

— Опа, биз Ленинни кўроқчи
эдик. Сиз бунга ёрдам бероласиз-
ми? Надежда Константиновна бизга:
Ильич ҳозир жуда зарур нон билан
банд. Ленин, сизларнинг тила-
гинизни у кишига айтиб берамиз, —
деди.

Эртаси, 1921 йилнинг 15 июль
куни Союзлар уйининг учинчи за-
лида озиқ-овқат комитетлари хо-
димларининг Бутурносия курул-
тойи очилди. Курултойдда Ленин
қатнашаётганини эшитиб, куру-
лтой бўлиб турган бую ҳовлисига
тўпландик.

Курултойнинг дастлабки мажли-
си ёпилган, ҳовли томон шаддам
қадам ташлаб, олдингида кийинган
ўрта бўйли, порлоқ сиймоли Ильич
киши билан кела бошлади.
Бизни кўриб:

— Салом, Совет Туркистони-
нинг пешқадам аёллари, — деди.
Биз ҳам бараварига: «Урта Со-
вет халқлари тилида!» — Салом Влади-
мир Ильич! — дедик. Сўнгра Ленин
қўнғоқлик билан бизни табрикларди.
Шу чоқ ўзбек аёлларидан кўпи,
шу жумладан мен бирин-кетин
Ильич билан қўнғоқлашиб қўришиб
кетдик. Сўнгра суҳбат бошланди.
Ильич ҳаерларни кўрганимизни,
қандай истакларимиз борлигини,

қандай намунаси... Ғаллани тушириб,
курал оғзасиз.

Мен Уфада Смоленскийнинг теле-
граф директиваларини деярли ол-
маётганимни айтдим.

Ильич Свердловдан сўради:
— Яков Михайлович, наҳотки,
биз уралликларга кўрсатма юбор-
маётган бўлсак? Эҳтимол, кўрсат-
малар йўлда ушаниб қола-
ётгандир, текшириб кўриш керак
бўли. — У бошини мен томонга
шарт ўтириб: — Сизлар-чи, кўрсат-
ма кўтиб ўтирмай, вазиятга қараб,
ўз ақлингиз билан мустасил иш-
лай беринглар, — деди.

— Владимир Ильич, ҳўп, банк-
ларни нима қилиш керак? Маблағ-
ларни қандай сарфлайлик?

— Хўжайин ўзларининг, хўжа-
ликка эгаллик қилаётганлар. Пул-
ларин текширил. Улар революция-
га керак. Сарфланган маблағлар-
нинг ҳисоблари банклардаги
катъий система бўйича бўлишини
талаб қилинлар... Бу ишда анар-
хизга чек қўйиш лозим.

У қўзларини қисиб, менга му-
лоим қаради:

— Ишнингизга муваффақият тил-
лайман... Сизни дарҳол Тулага жу-
латиш тўғрисида Николаев вокзал-
нинг комедантга кўрсатма бе-
рилади.

Хонадан чиқиб кетаётганимда
набатдаги доқдақни қираётганини
кўрдим. Ленин мажлисини боғлай-
ди тикиб ўтизаяпти. Афтидан,
бу унинг масалаларини тез ва қа-
ққон ҳал этишига қўл келса керак.

1) Бу хотираларнинг авторини раъқия дарида бир йилга қиш муҳори-
лида бўлган ва В. И. Ленинни биринчи марта Парижда кўрган. — Ред.

КРЕМЛДАГИ СОҚЧИЛИКДА

1918 йилнинг қиш, 27-пост соқчи-
лигига Кремлдаги пулвезирлар кў-
риниш кўришларидан бир гуруҳга
таъаб олишди. Шуллар орасида
Қизил Армияга кўнгли бўлиб ки-
рган С. Г. Антонов ҳам бор эди.
Кремлда курсантлар ўқитилган ша-
бакида улуғ доҳий ҳам улар билан
биргаликда тер тўшиб меҳнат қил-
ганини эслаб, ўз ёдликларидида
шуларни ёзади:

Ильич 1920 йилнинг 1 майида
Кремлдаги шабакида курсантлар
билан бирга қатнашди. Воқеа бундай
бўлди. Курсантлар эрталаб соат
8 ларда Халқ Комиссарлари Совети
босинининг олдига саф тортдилар.
Биз Кремл майдонини тозаллаб, чи-
пини қилиб қўйишимиз керак эди.
Шунда тўсатдан Ленин чиқиб тўғри
биз томонга қараб кела бошлади, у
курсантлар билан саломлашиб, ва
дарров ўнг нотиқимизга ўтиб, сағра
турди. Шунда Ленин курс бошчилиги
қараб:

— Сизнинг иштирокингизга келдим,
Мени ҳисобга киритишимизни сўра-
ман, — деди.

Биз майдонга қараб йўл олдик,
У ерда команда ҳар қайси беш
июшили гуруҳларга бўлинди, Ле-
нин билан мен бир гуруҳга тушдик.
Ходларини ташки бошладик, Биз Ле-
ниннинг соғлигини ўйлаб, ундан
огир юк кўтармаслигини сўрадик,
Ленин унинг шаддини қайтарга олма-
дик, У биз билан баб-баравар ҳо-
да ташиди. Анча вақт ишлаганимиздан
кейин, у ҳаммамизнинг чарчагани,
изини сезиб:

— Келинглар, дам олайлик, — деди.
Шу еримиз ўзида худдалар устига
ўтириб дам олдик. Бир хиллар чеки-
шиб, Ленинга ҳам папироз узатишди,

„...КЕЧИРАСИЗ, ПАРТИЯСИЗМАН“

Темирйўлчи В. Т. Букин ўзининг бутун меҳнат фаолияти-
ни темир йўл транспортини ишлатишга бағишлаган эди. У
ўзи севган касбига 40 йилдан ортиқ ишлаган ва революция
доҳийси Владимир Ильич билан суҳбатлашган шарафига муас-
сар бўлган. У ўз ҳамкасблари билан улуғ доҳий қабулида бўл-
ган нон таъсирли суҳбатини эър завоқ билан эслаб, кўйидаги-
ларни ёзади:

— Қайси йўлдансиз? — сўради
Владимир Ильич.

— Шимолий йўлданман, — дедим.
— Ҳа, саботаж қилаётган ўша
йўлданман дег-а?

Бу ибора мени жуда гангитиб қўй-
ди, мен ёзда олган ҳамма гапимни
унутиб, нима дейишимни билмай
қолдим. Ўртоқларим ҳам ёсанқираб,
чуққ эмай туришга эди.

Владимир Ильич докладномами-
ни охиригача ўқиб чиқиб:

— Биз бу ишни бошқачароқ қи-
ламиз. Мени шу ерда кўтиб турин-
лар, — деди-да, кабинетига кириб
кетди.

Эшик очилганда Ильичнинг ёзув
столига, сабат кресло билан орқа-
даги жовона кўзин тушди.

Орадан бир неча дақиқа ўтди,
Владимир Ильич ана олдимизга чи-
қиб, бизга бир хат берди:

— Мама бу хатни Озиқ-овқат
халқ комиссарлигига, ўртоқ Брюха-

новга эътиб беринглар, ишчиларга
эса, ғаллани энди шу ерда, Москва-
нинг ўзида олсиз деб айтинглар, —
деди.

Владимир Ильич биз билан хайр-
лашатириб, Л. А. Фотиевадан бизни
таом билан сийлашини ўттиди, кей-
ин менга қараб, беҳосдан:

— Партия аъзосимизсиз? — деб сў-
раб қолди.

Мен қаттиқ хижолат тортидим:

— Йўқ, Владимир Ильич, кечира-
сиз, партиясизман, — дедим.

Владимир Ильич елкамга қоқиб
дедим.

— Уэр сўраб нима қиласиз? Пар-
тиясиз ҳалол одам бир хил партия-
лидан аълодордир.

Шу билан суҳбатимиз таом бўл-
ди. Бизни ошхонага олиб боришди. У
ерда бизни ширин қарам шўрва би-
лан сийлашди. Иккинчи нима ега-
лимиз эсимда йўқ.

ИЖТИМОЙ ФАНЛАР ЎҚИТУВЧИЛАРИ-НИНГ КЕНГАШ-СЕМИНАРИ

Республикадаги олий ўқув юрталари ижтимоий фан ўқитувчилари ва партия ташкилотлари секретарларининг ўзбекистон КИП Марказий Комитети томонидан уюштирилган кенгаш-семинари Тошкентда тўрт кун давом этди. Бу кенгаш-семинарда қатнашиш учун олий ўқув юрталарининг директорлари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг олимлари, комсомол ходимлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети олий ва ўрта махсус таълим давлат комитетининг масъул ходимлари ҳам таълим қилинган эди.

Кенгаш қатнашчилари кенгашнинг биринчи кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари З. Р. Раҳимовнинг докладыни муҳокама қилдилар. Бу докладда КПСС Марказий Комитетининг «Хозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарори муносабати билан ижтимоий фанлардан даре бериш қандай аҳволда эканлиги таълими қилиниши ва бу соҳадаги ишларни яхшилаш вазифалари кўрсатиб берилди. Докладда ва сўзга чиққан ўртоқларнинг нутқларида лекциялар ҳамда семинар машғулотларининг ўзгаришларини янада ошириш, улардаги доғдатим ҳамда қироат-хонлик элементларига барҳам бериш зарур эканлиги таъкидланди. Ўқитувчиларнинг энг муҳим вазифаси назарияни коммунистик қуришнинг амалии билан маҳкам боғлашдан, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда ижтимоий фанлар кафедраларининг ролини бутун чоралар билан оширишдан иборат эканлиги кўрсатиб ўтилди. Ижтимоий фанлар кафедраларида илмий тадқиқот ишларини кучайтириш ва аспирантуранинг ишсини яхшилаш муҳим эканлиги тўғрисида кўп гапирилди.

Республика Госпланининг раиси, иқтисодий фанлар кандидати С. К. Зиедудлаев «Ўзбекистон ССР экономикаси ва маданиятини ривожлантириш етти йиллик плани» тўғрисида доклад қилди.

Кенгашда секциялар иш олиб борди. КПСС тарихи секциясининг мажлисларида Ўзбекистон КИП Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг директори, республика Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси М. Иўдошевнинг «Ўзбекистон Коммунистик партияси тарихи соҳасидаги илмий тадқиқот ишлари вазифалари», академик И. И. Минц, республика Фанлар академиясининг академиги К. Е. Житов ва тарих фанлари кандидати В. Ш. Бағдасаровнинг «КПСС тарихи» дареги ва олий ўқув юрталарида партия тарихидан даре бериш методикаси тўғрисидаги доклады муҳокама қилинди. Ахборотларда А. Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат университети ва Тошкент тўқимачилик институтининг кечки ҳамда сиртки бўлимларида КПСС тарихидан даре бериш соҳасидаги таърибалар умумлаштирилди.

Сийсий иқтисод секциясининг мажлисларида республика Фанлар академияси экономика институтининг директори А. Б. Жамолонининг «Иқтисодий фанлар соҳасида илмий тадқиқот ишлари вазифалари», иқтисодий фанлар кандидати Х. М. Медтахов ва Н. А. Безродновларнинг «Олий ўқув юрталарида сийсий иқтисод ва конкрет экономика курсидан даре бериш методикаси доир масалалар» ҳақидаги доклады муҳокама қилинди.

Фалсафа секцияси республика Фанлар академиясининг академиги И. М. Мўминнинг «Фалсафа фанлари соҳасидаги илмий тадқиқот ишлари

вазифалари», профессор Н. М. Миршхона ва фалсафа фанлари кандидати Ю. Ю. Юсуповнинг олий ўқув юрталарида илмий атенем, марксизм-ленинизм эстетика ва ахлоқ асосларини ўрганиш тўғрисидаги доклады муҳокама қилди. Бу секциянинг қатнашчилари А. Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат университети, Ўрта Осиё Политехника институтини, Самарқанд медицина институтини, фалсафа кафедраларининг иш таърибалари тўғрисидаги ахборотини тингладилар.

СССР тарихи ва умумий тарих секциясида республика Фанлар академияси тарих ва археология институтининг директори А. Х. Бобоқўжаев тарих фанлари соҳасида илмий тадқиқот ишларининг қўйилиши тўғрисида доклад қилди. Мажлис қатнашчилари университетларда ва педагогика олий ўқув юрталарида тарихни ўрганиш ва тарихдан даре бериш методикасига доир масалалар юзасидан фикр олинди. В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университети умумий тарих кафедраси ва Бухоро педагогика институтини тарих кафедрасининг иш таърибалари тўғрисидаги ахборотини тингладилар.

10 марта кенгашда Ўзбекистон КИП Марказий Комитетининг секретари Г. А. Габриельнинг «КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг ахборотлари ва Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасидаги вазифалар» тўғрисида доклад қилди. Калинин районидаги Карл Маркс номидаги колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Г. Абдуллаев нутқ сўзлади. У ўзи раҳбарлик қилаётган колхоз масолида сабабот, полиз эканлиги ҳосилини ошириш ва уларнинг таннархларини қамайтириш резервларини кўрсатиб берди.

Кенгаш қатнашчилари ялпи мажлисларида ва секция мажлисларида фалсафа фанлари кандидати Н. Я. Парсадановнинг «Эстетика соҳасида ҳозирги замон ревизионизми ва доғматизмининг таъқид қилиш», тарих фанлари кандидати М. И. Михайловнинг «Хозирги даврда халқлар коммунистик ва ишчилар ҳаракати», тарих фанлари доктори А. Х. Бобоқўжаевнинг миллий-оводлик ҳаракатининг хозирги аҳоли тўғрисидаги, профессор О. М. Аминнинг социализмдан коммунизмга ўтиш даврининг иқтисодий проблемалари ҳақидаги, доктор Д. Д. Стояровнинг буржуа сийсий иқтисоднинг хозирги йўналишлари ҳақидаги, иқтисодий фанлар доктори И. И. Козодоевнинг коммунизм қурилиши кенг аёз олдиданги даврдаги ишчилар чигирини муносабатларини тақомиллаш тўғрисида ва колхоз ишлари чигиринининг иқтисодий категориялари ҳақидаги, тарих фанлари кандидати Ю. П. Шароповнинг Ўрта Осиё халқлари тарихини сохталаштирувчи ҳозирги замон буржуа қалбакичилири тўғрисидаги, фалсафа фанлар кандидати В. Г. Скаторичковнинг ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисидаги докладыларини тингладилар.

Кенгаш-семинарда олий ўқув юрталаридаги партия ташкилотлари секретарларининг иш таърибалари ҳақида гапирилди.

Кенгашнинг ялпи ва секция мажлисларида қўйилган масалаларни муҳокама қилишда жами 78 киши қатнашди.

Якуловнинг ялпи мажлисида секциялар раҳбарларининг фикр айирбошлаш натижалари тўғрисидаги ахборотлари тингланди.

КПСС Марказий Комитети фанлар олий ўқув юрталари ва мактаблар бўлими мудирининг ўринбосари Д. М. Кукин нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

Олтинқўл районидаги Куйбишев номидаги колхозда пахта далаларида 9,5 минг тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқарилиди. Колхоз пахтакорлари чигитини энг қулай агротехника муддатиде, қисқа вақт ичида экиб олиш мўл ҳосил учун курашда катта аҳамиятга эга эканлигини яхши биладилар. Шу сабабли 22 минг кубометр ҳажмидаги тузроқ ишларини бажариб, ариқ ва зовурларни тозалаб қўйдилар. Механизаторлар эса 18 та «универсал» трактори, 11 сепалка ва бошқа қишлоқ хўжалик асбобларини ремонтдан чиқардилар.

Ўтган йиллардаги таърибалар комплекс механизация бригадаларининг афзаллигини яна бир марта кўрсатди. Бундай бригадаларда техникдан унумли фойдаланилиб, мўл ҳосил етиштирилади, пахтанинг таннархи анча арзонга тушди. Шунга қўйиб, Интиқўл районидаги Сталин номидаги колхоздаги йирик-лаштирилиб, 9 та комплекс механизация бригадаси тузилди.

— Ҳосилини қўпайтирмак деган деҳқон машинага кенг йўл очиб бераверсин, — дейди колхоз агрономи, кенс пахтакор Мухиддин ота Мўмин. Кенс агроном илгор агротехника усулларининг колхоз ишларида қўпайтиришга кенг жойи қилинади. Бу йил 500 гектар ерга чигит қаврат-уялаб қўйилди. Ҳамма майдонлардаги гўла ички томонлама парварши қилинади.

Колхоз пахтакорлари шу кунларда ариқ ва зовурларни тозалаб бўлиб, маҳаллий ўғит тайёрлашга зўр берадилар.

Анжиқўл. Қўрғонтепа районидаги «Коммунизм» колхозинда бодорчиликни ривожлантиришга катта аҳамият берилмоқда. Колхоз 5 гектар ерга 18 минг туп мева дарахти ўтказишни планлаштириди. Шунингдек, ариқ бўйларига, йўл ёқаларига 17.000 туп тут кўчати экилади.

Т. Абжаев.

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

ЭКИШГА ТАЙЁРМИСИЗ?

ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ЎРГАЧ. Сталин номидаги колхоздаги 30 гектар ернинг ҳар гектаридан 2,5 центнердан беда уруғи етиштириди. Бу йил янада кўпроқ беда уруғи олинади. Бунинг учун бедазорларнинг секторига 250 килограмм суперфосфат солиниб, ёррога қилинмоқда.

А. Қурбанов.

САМАРҚАНД. Шаҳардаги 9-қунарт мактабда қишлоқ механизаторлар таъриблари курси охирида. Колхоз ва совхозлардан келган оқим ортиқ хотин-қиз кўрсда техникани ўргатишда.

С. Худойқулов.

КАЛИНИН. Райондаги мактабларнинг ўқувчилари баҳорини илгир қурти боқишга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Мактабларнинг коллективлари — 3 кўтидан илгир қурти парварши қилиб, ҳар кўтидан 100 килограммдан пилла топириш мажбуриятини олади.

М. Сайдазимов.

ТАХТАҚУП. Райондаги «Тахтақуш» совхозининг «1 Май бўлими»да тракторчи Пирназар Халқназаров «ёғи» ташиб чиқаришда намунали ишламоқда. У ўз тракторига иккита автокачкини тиркаб олиб, далага 120 тонна «ёғи» ташиб чиқарди.

К. Абдураимов.

ЛЕНИНГРАД. Ленин номидаги колхоз пахтакорлари гектаридан 10 центнердан ҳосил олиш учун кураш-иш, 1114 гектар ернинг ишчи-ювдалар. Янвдан 80-гектар ер ўзлаштирилди.

Я. Мамадалиев.

КИРОВ. «Октябрь» 40 йиллик совхозининг «Париз Коммунист» бўлими ишчилари чигит экишга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу ерда 800 гектардан ортиқ майдонга аёз берилиб, 550 гектар ернинг ишчи-ишки марта ювилади.

О. Боротов.

АНДИЖОН. Жданов номидаги колхозда энг катта ҳосили ҳисобланган 11- ва 18-бригадаларда ҳосилдорлигини ошириш учун катта иш қилинмоқда. Пахта майдонларининг мелориот хохлатини яхшилаш мақсадида, ер ости сувларини қоричиш учун 1300 метр узунликда зовур қазилиб, майда коллекторлар қўқурлаштирилди.

Т. Ғойубов.

ЭКИШГА ШАЙЛАНМОҚДАЛАР

Бу йил пахтадан мўл ҳосил олиш учун кураш ўтган йилнинг қунардан бошланди. Ерларни шудор қилиш, аёз бериш, шўрин ювиш, маҳаллий ўғит ташиб чиқариш — барча ишлар ҳосилдорлигини янада оширишга қаратилган. Аёл деҳқонлар бу ишларни ўз вақтида ва сифатли бажармоқдалар, экинга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

Тўрақўрғон районидаги «Сталинград» колхозини 1959 йилда 1600 гектардан ортиқ майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан пахта ҳосили етиштириди. Бу колхозда Ўзбекистон КИП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Қизил байроғи топирилди.

Колхозчилар пахта ҳосилини янада ошириш, эришилган ютуқни мустақамлаш учун қатъий кураш-ишларда ўтган йили гектаридан 38—45 центнердан «оқ олтин» етиштирган Т. Хўшметов, В. Ризаев, А. Сулаймонов, А. Бобоев ўртоқлар бошқиб бригадаларнинг аъзолари кузги-кишки ишларини ўз вақтида бажариб, кўкларни шайланиб кутиб олмақдалар. Кунлар иситиб, ер етиши билан бу бригадалар чигит экинни бошлаб юборадилар.

Олтинқўл районидаги Куйбишев номидаги колхозда пахта далаларида 9,5 минг тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқарилиди. Колхоз пахтакорлари чигитини энг қулай агротехника муддатиде, қисқа вақт ичида экиб олиш мўл ҳосил учун курашда катта аҳамиятга эга эканлигини яхши биладилар. Шу сабабли 22 минг кубометр ҳажмидаги тузроқ ишларини бажариб, ариқ ва зовурларни тозалаб қўйдилар. Механизаторлар эса 18 та «универсал» трактори, 11 сепалка ва бошқа қишлоқ хўжалик асбобларини ремонтдан чиқардилар.

Ўтган йиллардаги таърибалар комплекс механизация бригадаларининг афзаллигини яна бир марта кўрсатди. Бундай бригадаларда техникдан унумли фойдаланилиб, мўл ҳосил етиштирилади, пахтанинг таннархи анча арзонга тушди. Шунга қўйиб, Интиқўл районидаги Сталин номидаги колхоздаги йирик-лаштирилиб, 9 та комплекс механизация бригадаси тузилди.

— Ҳосилини қўпайтирмак деган деҳқон машинага кенг йўл очиб бераверсин, — дейди колхоз агрономи, кенс пахтакор Мухиддин ота Мўмин. Кенс агроном илгор агротехника усулларининг колхоз ишларида қўпайтиришга кенг жойи қилинади. Бу йил 500 гектар ерга чигит қаврат-уялаб қўйилди. Ҳамма майдонлардаги гўла ички томонлама парварши қилинади.

Колхоз пахтакорлари шу кунларда ариқ ва зовурларни тозалаб бўлиб, маҳаллий ўғит тайёрлашга зўр берадилар.

Анжиқўл. Қўрғонтепа районидаги «Коммунизм» колхозинда бодорчиликни ривожлантиришга катта аҳамият берилмоқда. Колхоз 5 гектар ерга 18 минг туп мева дарахти ўтказишни планлаштириди. Шунингдек, ариқ бўйларига, йўл ёқаларига 17.000 туп тут кўчати экилади.

Т. Абжаев.

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

Самарқанд. Ретранслятор ишга туширилиши билан Тошкентдан берилган телевизион эшитиришларини бир неча минг оила кўра олади. Телевизор эгалари хизмат кўрсатиш ва янгиларини ўрнатилган ёрдам бериш учун бу ерда телевизион ательеи ташкил этилган. СУРАТДА: техник В. П. Алексеев телевизион текшириб кўрмоқда. А. Нузметов фотоси (ЎзТАГ фотокорреспонденти).

МАЖБУРИЯТГА ЯРАША ИШЛАШ КЕРАК

Республикадаги чорвадорларнинг ризаликларининг шонли ташаббусига қўшилиб, гўшт етиштиришнинг деярли икки баравар, сут етиштиришнинг 1,5 баравар қўпайтириш мажбуриятини олганлар. Давлатга гўшт етказиб бериш юзасидан олган мажбурият республика бўйича 13,6 процент бажарилди. Шу жумладан Фарғона область чорвадорлари 20,3, Тошкент область чорвадорлари 17,3, Андижон область чорвадорлари 17,7 процент бажардилар. Республикада давлатга гўшт сотиш ва топириш квартал плани 100,2 процент бажарилди. Гўшт сотиш ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 5 баравар қўпайди.

Бироқ айрим областлар, қўшгина районлар гўшт етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан олган мажбуриятларини бажариш учун қатъий кураш олиб бормайтилар, мажбуз резервлардан тўла фойдаланилмаётлар.

Қўшгина хўжаликларда гўшт етиштиришнинг қўпайтириш учун қилинаётган ишларини ҳали ҳам қоникарли деб бўлмайди. Самарқанд, Бухоро областлари ва Қорақалпоғистон АССРда давлатга гўшт топириш жуда суст бормоқда. Самарқанд областининг Форин, Нурута қўштинчи чорвадор районлари гўшт топириш юзасидан квартал планини қоникарли бажармоқдалар. Бу районларда айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ёш молларни семиртириш, мол ва қўйларни бурдоқига боқишга етарли эътибор беришмоқдалар.

Айниқса, Фарғона районига молларнинг бурдоқига боқиш ва ўтлаб боқиш яхши ташкил қилинган. «Бахмал» ва «2-Ғалла-орол» совхозларида, «Коммунизм» ва «Шевчен» номидаги колхозларда моллар ёш парварши қилинмоқда, фермаларга етарли микдорда озуқа келтирилиган. Шунинг учун ҳам хўжаликларда бурдоқига боқиётган моллар яхши семиряпти.

Давлатга гўшт сотиш ва топириш квартал планини бажарган областларда ҳам катта камчиликларга йўл қўйилмоқда. Масалан, Сурхондарё областидеги Шаҳрисабз районининг ўзари текшириш бригадаси аъзолари мусобақадан Денов район колхозларида бўлганларида,

Т. Ғойубов.

Бирдоқига боқишда жиддий камчиликлар мавжудлигини аниқладилар. Хрушчев номидаги колхознинг, И ўлдош Қўрбонов мудирлик қилаётган фермасида 79 бош қорамол боқувга қўйилган. Молларга берилган эм-хашак рационини ҳам белгиланган. Бироқ, моллар яхши парварши қилинмапти. Бу ерда қорамол боқувга қўйилган олдиндан тортиб қўрилмаган. Натияжада уларнинг қанча семирганлигини ҳам билиб бўлмайди.

Бурдоқига боқиш — гўшт етиштиришнинг қўпайтиришдаги муҳим резер

ВЦСПС

Президиумида

Уй-жойни тақсимлаш
юзасидан қасаба союз
контроли кучайтирилсин!

ВЦСПС Президиуми янгида фабрика, завод ва маҳаллий қасаба союз комитетлари уй-жойларни тақсимлашда қатнашиш юзасидан ўзларига берилган ҳуқуқлардан қандай фойдаланаётганини аниқлаш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

ВЦСПС Президиуми кўпгина фабрика-завод ва маҳаллий қасаба союз комитетлари уй-жойларни тақсимлаш билан биргаликда тақсимлаш юзасидан ўзларига берилган ҳуқуқлардан тўғрй фойдаланмаётганини аниқлаш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Шу билан бирга, ўтказилган текшириш натижасида фабрика-завод ва маҳаллий қасаба союз комитетларининг уй-жойларни тақсимлаш соҳасидаги ҳуқуқлари тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг 1958 йил 15 июль фармони билан тасдиқланган низомига риоя қилинаётганини қаби фактлар ҳам аниқланди.

ВЦСПС Президиуми республика, ўлка, област қасаба союз советлари ва комитетларига уй-жойларни тақсимлашда фабрика-завод ва маҳаллий комитетларнинг ролини оширишни, қорхоналар, муассасалар ва ташкилотларда уй-жой тақсимоти устидан контроль ўрнатилиши, фабрика-завод ва маҳаллий қасаба союз комитетларининг ҳуқуқларини бузган шахсларни жавобгарликка тортишни тоширди. Қасаба союз комитетлари уй-жой манжий комиссияларининг ишига раҳбарлигини яхшилашлари, уй-жойларни тақсимлашда уларнинг роли ва жавобгарлигини оширишлари лозим. (ТАСС).

НЕГА ОБ-ХАВО
БИРДАНГА
ЎЗГАРДИ?

Ўзбекистон гидрометеорология бош қармасининг синоптик Г. Ш. Яшсе, ва мухбиримизнинг юқоридаги саволига қуйидаги жавобни берди:

Март ойининг биринчи ўн кунлигида Ўзбекистон об-ҳаво шартларида об-ҳаво кескин ўзгариб турди. 1 — 3 мартда Арабистон раёнидан эриган орқали Урта Осиёга иссиқ оққан келган. Ўзбекистоннинг кўп раёонларида, Қорақалпоғистон АССР, Қорағиз, об-ҳаво 6—9, Фарғона vodi. сида 11—14, босқа областларда 16—20, айрим жойларда ҳатто 23—24 даражасида иссиқ бўлди. Сурхондарё об-ҳавосида 8 мартда об-ҳаво 10—15 даража ўртада иссиқ бўлди. Совет Иттифоқининг Европа территориясида шимолӣ раёонлардан, айниқса 5 км. лотур баландлиқдаги раёонлардан соғуқ эриктина шимолӣ эса бошланди. Бу соғуқ оқим 6 мартдан бошлаб Қора денгиз ва Каспий денгизининг шимолӣ қирғоқларига етиб келди. Оқимнинг бир бўлаги Волга дарёсининг куйи оғирмақлари ва жанубий Қозғистон орқали Урта Осиёга тарқала бошлади. Шу сабаб 7—8 мартда Ўзбекистоннинг кўп раёонларида ёмғир ёғиб қорға айланди ва ҳаво соғуқ кетди. Шу кунлари Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областларида соғуқ 14—18, Бухоро областлари 7—8, Самарқанд областлари 4—8 даражага етиб, Тошкент ва Сурхондарё областларининг баъзи раёонларида 10—22, Тошкентда 17, Куйтабда 22 мм. миғрача ёғиб ётди.

11 март кечаси Тошкент областларида 5—12, Қорақалпоғистон билан Хоразмда 5—7 даража соғуқ бўлди. Айниқса 3—4 кун ичида Ўзбекистон областларида вақт-вақти билан ёғин, қарғилик бўлиб туради. Аста-секин кунлар иссиқ боради.

Совет кишининг садоматлиги тўғрисида, унинг бутунги кунда яхши, эртага эса ундан ҳам яхшироқ ҳаёт кечирини, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий даражасини таъминлаш охири бориш тўғрисида ғам-хўрлик қилиш Коммунистлар партия ва Совет ҳукумати учун олий қонундир. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «СССР аҳолисидаги медицина хизмати кўрсатиши ва унинг соғлигини сақлаш» йўналишида аҳолининг ҳолатини яхшилаш тўғрисидаги қарори ана шу ғам-хўрликнинг ана бир ёқини ифода қилди. Бу қарорга мувофиқ республика-мида аҳолига даволаш-профилактика ёрдами кўрсатишни кучайтириш ва юқумли касалликларни кескин суратда қаматиришга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди.

Совет ҳокимияти йилларида турмуш шартининг фавордан ўзгариши ҳамда аҳоли фубонилиги ва медицина хизмати кўрсатишининг юксалиши натижасида мамлакатимизда вабо, чума, чил чечак, тепкили терлама, риста, безгак, ёмон жароҳат ва революциядан илгари, айниқса Урта Осиё республикаларида ҳалқ учун оғир бўлган бошқа юқумли ҳамда паразитлар орқали тарқалувчи касал-ликлар батамом тугатилди. Кейинги йилларда шаҳар ва қишлоқларда медицина муассасаларининг тармоғи анча кенгайди, улар замонавий усуллар билан яхши таъминланди.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг қоллегии юқумли касалликларга қарши курашнинг олимлар томонидан ишлаб чиқилган перепектив пиланини маъқулади. Аҳоли ўртасида иммунизацияни жада аниқ ташкил қилиш пилаништирилмоқда. Юқумли касалликларни даволашнинг баъзи назарий ва амалий масала-ларини аниқлаш учун илмий-тадқиқот институтлари ҳамда олий

СОВЕТ-ПОЛЬША САВДОСИ ЎСМОҚДА

10 мартда Варшавада Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси ўртасида 1961—1965 йил-ларда бир-бирларига товарлар етказиб бериш тўғрисида янги узок муаддатли битим имзоланди. Шу давр ичида иккала мамлакатнинг бир-бирига етказиб берадиган то-варлар ҳажми қарийб 22 милли-ард сумни ташкил қилади, яъни бундан олдинги беш йил ичида эришилган даражага нисбатан тах-минан 60 процент кўпаяди. Икка-ла мамлакат ўртасида товар обо-ротининг ҳажми 1965 йилда 5 мил-лиард сумдан ошиб кетади ва 1958 йилда даражадан нисби баравардан зиёددир кўпаяди.

Совет Иттифоқи билан Польша социалистик лагердаги халқаро меҳнат тақсимотида асосланиб, ўз социалистик экономикаларининг ривожланиши учун зарур бўлган маҳиналар, ускуналар ва хом ашё-

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ
ЭФИОПИЯ ҲУКУМАТИГА
СОВҒАСИ

АДДИС-АБЕБА. Яқинда Аб-дус-Аббаба Бахар-Дар шаҳ-рида техника мактаби биноси-ни қуриш тўғрисидаги Совет-Эфиопия битими имзоланди. 1000 йуқувчида мўлжалланган бу мактаб биноси Совет ҳуку-мати Эфиопия император ҳуку-матидаги совғаси сифатида қурилади.

Эфиопия императори Хайле Селассие I 1959 йилда Совет Иттифоқида давлат визити би-лан келган вақтда Совет ҳуку-мати ана шу мактаб биосини қуришни таклиф этган эди. (ТАСС).

Германия Коммунист партияси конференцияси
делегатларининг Совет Иттифоқи
коммунистларига табрик хати

БЕРЛИН. 10 март. (ТАСС). Германия Коммунист партияси-нинг февраль ойининг биринчи й-мида Кельн раёнида (Германия Федератив Республикаси) бўлиб ўтган конференцияси делегатлари КПСС Марказий Комитетига, Со-вет Иттифоқининг ҳамма комму-нистларига ва халқларига табрик хати билан муқоррат қилиб, улар-га ўзларининг қардошларча жанго-вар саломларини йўллади. «Дей-тер Фрейхайтс-сендер 904» ра-диостанцияси орқали эшитирил-ган шу хатда дейилядики: Ғарбий Германия коммунистлари келажак-ка умидворлик билан қарамоқда-лар, чунки улар ўз курашлари Ғарбий Германия аҳолисининг

тенин ва демократик манфаатлари-га мос бўлиб тўшатиётганлиги ва бу курашда Германия Демократия Республикаси билан, бутун қудрат-ли тинчлик ва социализм лагери билан бирга эканликлариға амин-дилар.

Бизнинг курашимизда, дейляди конференция делегатларининг хати, халқаро ишчилар ҳаракати-нинг айниқса Совет Иттифоқида коммунизм қурилишига муваффа-қиятлик раҳбарлик қилётган КПССнинг тажрибаси биз учун катта ёр-дамдир.

Хатнинг охирида ипасин КПСС ва унинг Марказий Комитети, ипасин немис халқи билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик, деб хитоб қилинади.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ЎҒИРЛИК САБАБИ

Яқинда Лондон суди шаҳар босма-хоналарининг биринчи ҳарф теруви-чи бўлиб ишляйдиган бир ишчини суд қилибди. Ишчи босмахонадан бир неча бор кўргўзоғи ўғирлаган экан. «Кўргўзоғи ўғирлашга сизни нима манжур қилди», деган саволга айб-дор шундай жавоб берибди:

— Хукумат фақат юқори марта-бали кишилар учун атом бомбаси-дан сақланган панажойлар қўймоқ-да, бизден камбағаллар ҳамма эса ғам чекмайди. Мен ўз оилам-нинг ҳавфсизлигини кўзлаб ўғирла-ган қўргўзоғидан атом нурулари ўта олмайдиган панажой қўймоқчи эдим.

РЕКЛАМА ҚУРБОНЛАРИ

Американинг Лас Вегас шаҳрида-ги «Фламинго» меҳмонхонасида

реклама сифатида хотин-қизлардан фойдаланилмоқда. Меҳмонхона эг-ларини меҳмонхонага кўплай клиент-ларни тортиш мақсадига 16 қизни ишга олди. Бу қизларнинг ҳаммаси университетини битирган, аммо ўз муваққаслиги бўйича иш тополма-ган қизлар.

«ИЙГЛОҚИ»

Капиталистик мамлакатларда шов-шувига сабаб бўладиган қандай бе-маъни ишларни қилмайдилар, дей-син! Америка газеталарининг ёзиш-ма, спрингфилд Лилиан Брукер исмли аёл ёшни оқизадиган восита-лар ёрдамида сурунмасига 27 соат-12 минут ийғабди. Бу ҳам ном-чинарис учун...

Инсон саломатлиги йўлида

Инфекцияларга қарши кураш со-ҳасидаги ижобий тажрибаларни кен-ғейиш зарур. Тошкентда диф-терияга қарши эмлаш ишларининг айл йўлга қўйилганини бу соҳада-мамуна бўла олади. Бундан ташка-ри, Тошкентда дифтерия касалли-гини барвақт аниқлаш ва беморларни дарҳол касалхонага жойлаштириш соҳасида ҳам яхши муваффақият-ларга эришилди. Натижада кейинги 2 йил ичида шаҳарда дифтерия би-лан оғриш 8 марта камайди.

Республикаимиз медицина ходим-лари безгакка қарши курашда қим-матли тажрибага эгадилар. Бу касаллик билан оғриш жада камда-ма учрайдиган бўлиб қолди. Хо-зирги вақтда аскарларда касаллигига қарши кураш тажриба участкалари ташкил қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қаро-рига биноан, СССР Соғлиқни сақ-лаш министрлиги, СССР Фанлар академиясига, Медицина фанлари академиясига ва иттифоқчи респу-бликаларнинг фанлар академиялари-га яқин йиллар ичида тегишли ил-мий-тадқиқот ташкилотлари н и и г ассий эътиборини соғлиқни сақ-лашнинг қуйидаги энг муҳим проб-лемаларига қаратиш вазифаси юк-латилди: грипп, ангина, қизмонч, эпидемик тифатит, ичак касалли-клари ва бошқа касалликларни да-волаш ва профилактикасининг са-марали методлари ҳамда восита-ларни излаб топиш; болалар ўлими-ни янада қаматириш ҳамда она ва бо-ларлар соғлигини таъминлашга қара-тилган тадбирларни ишлаб чиқиш.

Ўзбекистон ССР Фанлар академия-си республикадаги ҳамма юқори ма-лакали илмий ходимларни мазкур

КЕЧАГИ ПОЧТАДАН

МУХБИРЛАРИМИЗ
ХАБАР ҚИЛАДИ

САМАРҚАНД МАРМЕЛАДИ

САМАРҚАНД. Мева-консерва за-водининг коллективи Ленинград кон-дитер фабрикасида тайёрланган ин-струкция асосида янги маҳсулот — мармелад ишлаб чиқара бошляди.

Истеъмолчилар Самарқанд мева-дан тайёрланган мармеладни ишти-ёқ билан олмоқдалар.

КЕНГ ЭКРАНЛИ КИНОТЕАТР

ҚУҚОН. Шаҳар марказида қури-ла бошлаган 600 ўринли кенг экран-ли кинотеатр биноси битказилди. Кинотеатр аҳолига хизмат кўрсат-моқда.

ҚУҚОНДАГИ КЕЧКИ
САНАТОРИЙДА

Ип йиғирив-тўқув қолбани ҳузи-рида ташкил этилган кечки санато-рий хизмат кўрсатмоқда. Бу ерда ҳа-зиргача 4250 киши ишдан ажратма-ган ҳолда дам олади.

ИККИ ҒИЛ, БИР ҚИЗ

БЕШКЕНТ районидида «III Интер-национал» колхозининг аъзоси Ҳа-жмберди Эсамбердиев оиласида қуёвонли ҳодиса юз берди. Унинг умр йўлдоши Эйнаб она икки ўғил ва бир қиз туғди.

Колхоз раёнидаги болаларниче нормал ўсишини кизатиб бориш учун махсус медицина ҳамшираси тайин-ляди.

Спорт хроникаси

▲ Бухорода стол тенниси бўйича Самарқанд ва Бухоро област спорт-чилари ўртасида ўртоқлик учрашуви бўлиб Маҳаллий теннисчилар ҳар-икни учрашувада ҳам (9:4 ва 10:3 ҳи-собида) ғалаба қилдилар.

▲ Самарқанддаги Сталин номи жишоний тарбия педагогика билим юртида эркин кураш бўйича мусоба-қа бўлди. Ўз вази категориялари тартибда Холматов, Абдуқулов, Жалилов, Нуруллаев ва бошқалар ғолиб қилдилар.

▲ Янгйўл. Бу ерда волейбол му-собекаси ўтказилди. Бир марта ҳам мағлубиятга учрамаган 5-мактаб спортчилари биринчи ўринни эгалла-дилар.

▲ Кимёгарлар шахон Чирчиққа маҳаллий спортчилар Қорақалпоғи-стон қилинбозларини кутиб олдилар. Бу ўртоқлик мусобақасида 19:17 ҳи-соби билан чирчиқликлар еттиб чиқ-дилар.

ПРАВДА
ВОСТОКА

Бу сонда «Ташеельмаш» заводига ги илчи мухбирлар постининг рейд материали. «Қахрамонлар ҳақида хикоя» рубрикаси остида Е. Соро-киннинг Шарофат Бозоровга ҳақидаги очерки босилган. «Ҳақиқат, бошланди» деган мақолада Тошкент областидида «Поларис» эфирда колхозон комму-нистларининг қўлимаги эшигига пухта тайёрланган таъинларни айтилган. Шунингке 3. Тумановнинг Ирина Гу-ро повестиға таъризи, Қобил дарёси да қуриладиган канал қандай бўли-ши ҳақида суҳбат бор.

БҒУН ТЕЛЕВИЗОРДА

19.00. Ўқувчилар учун «Олуқа» телевикон журнали. 19.20. Қишлоқ хўжалик филмлари фестивали — «Буюк ўрғалар», 19.40. Сўнги ахборот. 20.00. «Ленин номи билан» деган телевикон очерк (Ўзбек тили-да). 20.20. Телетомошабинларнинг талбаларига мувофиқ концерт. 21.00. Киноповест — «Севининг қадрига етиш керак». Реклама ва эълонлар.

муқаррир зарурдир. Қарийб ҳамма поликлиникаларда ичак инфекция-лари кабинетлари бор. Лекин улар ҳозирчалик етарли қувватга эга эмас. Бундай кабинетларга қўйишга терапевтлар (аксари ҳолларда ўрин-дошлик йўли билан) бошчилик қи-ладилар. Улардан ташқари ана бит-тадан медицина ҳамшираси ва са-нитарий бор, ҳоло.

Ишнинг фойдасини кўзлаб, ма-кур кабинетларни юқумли касал-ликлар кабинетларига айлантириш, уларни малакали мутахассислар би-лан тўлдирини, ҳар бир кабинетда бир нечтадан врач, медицина ҳам-ширалари ва фельдшерлар, эпидеми-ологлар, лаборантлар, дезинфектор-лар бўлишини таъминлаш билан бирга уларни тегишли ускуналар билан жиҳозлаш лозим. Шундай қи-линганди ҳақидаги биз муайян тер-риториядаги аҳолига хизмат кўрсату-чи ҳар бир поликлиника ҳодиса кучли оператив марказга эга бўлган бўлар эдик. Бу марказ эпидемио-логия масалаларини ҳал қилиш, ка-салларни касалхоналарга жойлашти-риш, тузалган беморларни стадио-нардан чиқаргандан кейин улардан хабардор бўлиб туришни, профилак-тика тадбирларини ҳамда барча за-рарланган ва ифлосланган жойлар-ни дезинфекциялашни амалга оши-риш мумкин бўлар эди.

Бизнингча республикаимиз н и г соғлиқни сақлаш органлари ана шу зарур тадбирларни гоат қисқа му-дат ичида йўлб чиқчилари ва амалга оширишлари керак. Юқумли касалликларга қарши кураш шундай ташкил қилина, област, шаҳар ва раёонлардаги эпидемиологияга қар-ши кураш муассасаларида кўплай штатли ходимларни сақлаб туришга ҳолат қолмайди.

И. МУСОБОВ,
хизмат кўрсатган фан арбоби,
профессор.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон Сурх» бйрилашган нашриятининг босмахонаси
Нашр, А, № 59.

Р 2594.

РАССОМЛАРИМИЗНИНГ
ЯНГИ АСАРЛАРИ

Ўзбекистон рассомлари кўпқиррали совет воқелигини, совет кишиларининг ажойиб об-разларини тобора чуқур, ёрқин акс эттиручи асарлар яратмоқдалар. Шу йил давомидида ташкил этилган «Замондошимиз образи», «Индустриалашган Ўзбекистон» ва бошқа тема-тик выставкалар ўзбек рассомлари ижоди учун катта кўрик бўляди. Рассомларимиз ижодида, республикаимиз индустриалашти-риш темаси кенг ўрин олмоқда. К. Чепраков-нинг «Индустриалашган Ўзбекистон», Г. Шевя-ковнинг «Социалистик Тошкент», Н. Юров-скийнинг «Ўзбекистон нефтчилари» серияси-даги рассомлар, Г. Бринских ва В. Золиковлар-нинг газ қувури ўтказувчиларга бағишланган полотноси шулар жумласидандир.

Суратларда (чапдан ўнгга): Г. К. Чепраков-нинг «Индустриалашган Ўзбекистон» суратлар сериясидан бир қўриниш. 2. В. Фадеевнинг «Қизча» расми. 3. Паста: Р. Аҳмедов ярат-ган «Аёл» портрети.

АЛДАНГАН ҚАЛБ

Шу кунларда пойтахт экранларида Литва киностудияси ишлаб чиқар-ган «Адам одам бўлмоқчи» фильми намоиши қилинмоқда. Фильм воқеа-лари томошабинни Совет Литваси-нинг ақин ўтмишидаги тарихи билан таништирилади.

1930 йиллар. Каунас шаҳрида ҳаёт сўйиб қолгандай. Музиканинг мунгли садаи бу ерда аллақандай муҳим фолжиз юз бераётганидан да-врак бериб, томошабин диққатини экранга жалб қилади.

Кўз олдингизда икки кўланка пай-до бўляди. Улардан бир кириган— буржуа Литвасидаги ҳаёт машаққат-лари тинка-мадорини қуриган, ан-дрилида атрофида содир бўлаётган воқеаларга мулғаб бераётган қараб, ҳаёлот дунёсига ғарз бўлган шахс.

Иккинчиси Адам—ҳаётга эндиликка қадам қўйиб, унинг машаққатли сў-моқларида гандирақлаб, сароб пага тушиб қолган ўсим.

Бу икки шахсининг тақдирини филь-мнинг дастлабки кадрларидаёқ томо-шабинни қаттиқ ҳаяжонлангитириди, изтиробга солади, аччиқ тақдирнинг сабабларини билинга шошилтади. Фильм композициясининг муваффа-қияти ҳам шунда.

Сценарий авторлари В. Сирнос Гира ва В. Жалаявичюс буржуа жамиятининг ҳалокат томон йўл ту-ганини, шу тузум туфайли содир бўлган ишписили, қашшоқлик ва дарбадарлиқни иккита асосий об-раз—капитан ва Адам образи орқали ифодалаганлар. Фильмда илгари су-

риятган гош шу икки образ талқинида очила боради.

Адам—кимсасиз бола. Унинг на бошпаси, на бирор ақин кишии бор. Эрта тонгдан қора тунгача ша-ҳар изғийди, нажот изляйди. Бироқ ҳар қадамда ўзи сингари бахти қорачи-ларга дуч келди, кишиларнинг иш-писили, қашшоқлик ҳақидаги аччиқ ҳасратларини эшитилади. Очлик-дан тинкаси қуригач, денгиз соҳи-лига келиб қўзляди. Унинг ҳабсини эртанги ҳаёт машаққати чуғлаб ола-ди. Афеонавий ҳаёт ҳақида йўлай-ди. Узоқ-узоқ эъларга бориб, роҳат-фироғатда умр кечирин режисани тузади. Йўл ҳаражатлариға нуд жа-марини ниятида иш қилдиради. Бур-жуа намояниси жаноб Даусига да-тёрлиқка ёлланади. Буржуа доира-сига кирган ўсимир аста-секин атроф-да содир бўлаётган воқеалар моҳия-тини англай бошляди. Мажбуз жа-миятда ҳамма нарсани, ҳатто инсон тақдирини ҳам пуй ҳал қилишнинг кўради. Севган қизин Люценинг фо-нжиди тақдирини унинг кўзини мош-лаб очади.

Фильмда Адам ролинн бш артист В. Пудожкояйтис ижро этади. Ар-тист ўзига топишларини мураккаб ролинн пухта ўрганган. Фильмининг дастлабки кадрларида Адам характе-ридаги содир бўлган содалик, на-ришонлик, худбинликни Пудожкояйтис жуада тўғри талқин этиа билган. Адам бўғулкага талпинида, бахт из-ляйди. Бироқ у ёлғиз ҳаракат қи-лади, фақат ўзи ҳақида йўляди. Адам-даги бу кайфиятни артист жуада ишо-нарли ифода этган. Кемада Пятрас билан бўлган суҳбатдаёқ артист ўз қахрамонини характерига бу кайфи-ятни томошабинга маҳорат билан ет-казида. Артист В. Пудожкояйтис Адам характерининг аста-секин шаклланишини, унинг буржуа жа-миятга қарши умумий курашга қў-шилишга аҳд қилганини ҳам яхши очиб берган. Хуллас, артист Адам тимосида буржуа жамиятида ёшлар тақдирининг реал тасвирини берган.

Капитан—фильмда яратилган энг муваффақиятли образдир. Капитан ролинн артист И. Силптинис ўйна-ган. У ўз қахрамонининг ички дунё-сини тўла очиб беришга муваффақ бўлган. Айниқса, капитаннинг бемор бўлиб ётгандаги ҳолати ифода этил-ган кадрлар жуада ҳаяжонлидир. Ар-тист ўз қахрамонининг бутун ҳаёти-ни якунлаб айтган сўзларини томо-шабинга эҳтирос ва эўр ҳаяжон би-лан етказида. Буржуа жамияти ин-сон бўғизига кирмоқ соғганини ҳис қиласиз, сиз олдингидан мафур ту-зум давридаги очлик, қашшоқлик, инисизлик яққол гавдаланади.

Фильмда буржуа тузумининг ки-шиларни алдан, ҳўрлан асосида қу-рилганлиги америкалик коммеса-нт ва Даус қўёғида очиб ташлан-ган. Бу ҳар икки шахс бойлик тўп-лаш йўлида ҳар қандай ифлос ишлар-ни қилишдан тоймайдилар. Даус йўқ ерларга сохта ҳужжат ясаб уни

пуллайди, ном-нишонсиз поезд ва парохолларга билет сотдиради.

Даус образини яратган артист Д. Банонис қахрамонининг ана шу хислатларини бош этин билан бур-жуа тузумининг ярамаслигини очиб ташляйди. Бироқ, айтиш керакки, артист Дауса характерини максод-лик ва қувончли ёрқин оқа олмаган. Артист талқинидаги образда томош-абин меҳрибон, соддадил кишини кў-ради. Бу—образнинг моҳиятини чу-қурроқ очинга бирмунча пугур ет-казган.

Америкалик образини яратган ар-тист В. Бледис ҳам буржуа намои-дасига сох шафдасизлигини томош-абинга тугал ҳолда етказма олмаган.

Айрим образларнинг тугулланмай қолшин ҳам фильмининг нуқсонидир. Чунончи Пятрас образини олиб кў-райлик. Пятрас эрк ва озолик учун буржуазияга қарши курашчилар са-фияда туради. Бироқ томошабин Пят-рас тимосида доврак, шийжатоли курашчини эмас, ҳаёт оқимига қараб иш кўрувчи пасив шахсини кўради.

Сценарий авторлари ва фильмин яратган ижодий коллектив буржуа-зиянинг жирканч қиёфасини фот этиш учун кўпроқ кишилар характе-рини очин ва шу йўл билан мақсад-га еришишга иттиляб, бунга маълум даражада муваффақ бўлган. Бўле-лар-да, аммо фильм воқеаси тугал-ланмай қолди. Адамнинг оқим бўли-ши унинг ўз сўзларидагиға ифода этиляди. Томошабин уни буржуазия-га қарши курашчилар сафиди кўр-мади. Фильмда айрим қахрамонлар тақдирини воқеаларни улаш нуқтаи назаридан ҳал этиляди. Люцени Дау-са олиб кетади. Адам эса, бу воқеа-нинг оддий томошабини бўлиб қола-веради. Бунга томошабинни импони-рини қийин. Чунки бу пайтда Адам оқ-қорани ажратадиган бўлиб қолган эди.

Кўрсатилган нуқсонлар буржуа жамиятида ёшларнинг аччиқ тақди-рини ҳақида яратилган бу фильмининг бой мазмуниға бирмунча пугур ет-казган.

С. НАРОМАНОВ,

НАВОНИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/ш да Риголетто, 13/ш да Шопениана ва баг